

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Barbora Jášová

Datum vytvoření: 05. 08. 2013

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_11_CJL_2

Ročník: II.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,

Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Jazyk a komunikace

Tematický okruh: Tvarosloví

Téma: Slova ohebná, neohebná, tvary podstatných jmen

Metodický list/anotace:

Forma procvičování druhů slov, při kliknutí se zobrazují správné odpovědi, které slouží jako kontrola pro žáky. Ti pracují společně a zapisují si do sešitu. Cvičení je možné použít ve všech ročnících střední školy, procvičuje znalosti ze školy základní.

Slovní druhy

Podstatná jména -
opakování

Zopakujte slovní druhy

1. Podstatná jména	(<i>Substantiva</i>)	➤ ohebná
2. Přídavná jména	(<i>Adjektiva</i>)	
3. Zájmena	(<i>Pronomina</i>)	
4. Číslovky	(<i>Numeralia</i>)	
5. Slovesa	(<i>Verba</i>)	➤ neohebná
6. Příslovce	(<i>Adverbia</i>)	
7. Předložky	(<i>Prepozice</i>)	
8. Spojky	(<i>Konjunkce</i>)	
9. Částice	(<i>Partikule</i>)	
10. Citoslovce	(<i>Interjekce</i>)	

Určete (číslicemi) slovní druhy

3 1 5 8 4
Moje maminka nechtěla ani tolik
5 2 1
vidět Michelangelovy sochy
8 1 1
a obrazy Leonarda da Vinci,
8 5 5 7 2 1
jako si přála vykoupat se v teplém moři.

Rozdělení podstatných jmen

Podle významu:

- **konkrétní** – označují názvy osob, zvířat a věcí
- **abstraktní** – vyjadřují názvy vlastností, dějů, činností a stavů

Jako speciální skupiny podstatných jmen lze vymezit jména:

- **látková** – vyjadřují látku bez ohledu na množství
např. *voda, olej, písek, mouka,*
- **pomnožná** – mají pouze tvary množného čísla a označují jimi jen jednu věc nebo i více věcí
např. *dveře, kalhoty, kleště, ústa*
- **hromadná** – mají pouze tvary čísla jednotného, ale označují více věcí najednou
např. *roj, hejno, smečka, stádo, tlupa, skupina, tým, dav*

Mluvnické kategorie podstatných jmen

- **Pád**
 1. Nominativ **Kdo? Co?**
 2. Genitiv **Koho? Čeho?**
 3. Dativ **Komu? Čemu?**
 4. Akuzativ **Koho? Co?**
 5. Vokativ **Oslovujeme. Voláme!**
 6. Lokál **Kom? Čem?**
 7. Instrumentál **Kým? Čím?**
- **Číslo** **jednotné, množné, dvojné**
- **Rod** **mužský životný, neživotný, ženský, střední**
- **Vzor** **pán, muž, předseda, soudce**
hrad, les, stroj
žena, růže, píseň, kost
město, moře, kuře, stavení

Vyberte podstatná jména, určete mluvnické kategorie

maminka 1. pád, č. jedn., r. ženský, vzor: žena

sochy 4. pád, č. množ., r. ženský, vzor: žena

obrazy 4. pád, č. množ., r. mužský neživ., vzor: hrad

Leonarda da Vinci
 2. pád, č. jedn., r. mužský živ., vzor: pán

moři 6. pád, č. jedn., r. střední, vzor: moře

Procvičování, samostatná práce

Náš děda si pořád něco mumlal pro sebe.

Všechny děti se velmi těšily na prázdniny.

Sklo se brousí diamantovými hroty.

Naši hokejisté bojují na mistrovství světa o první místo.

V neděli se obchody otvírají kolem deváté hodiny.

Řešení

3 1 6 3 5 7 3

Náš děda si pořád něco mumlal pro sebe.

děda 1. pád, č. jedn., r. muž. živ., pán

4 1 6 5 7 1

Všechny děti se velmi těšily na prázdniny.

děti 1. pád, č. množ., r. střední, vzor: kuře

prázdniny 6. pád, č. jedn., (pomnožné), r. ženský, vzor: žena

1 5 2 1

Sklo se brousí diamantovými hroty.

Sklo 1. pád, č. jedn., r. střední, vzor: město

hroty 7. pád, č. množ., r. mužský neživ., vzor: hrad

Řešení

3 1 5 7 1 1
Naši hokejisté bojují na mistrovství světa

7 4 1
o první místo.

hokejisté 1. pád, č. množ., r. mužský neživ., vzor: předseda

mistrovství 6. pád, č. jedn., r. střední, vzor: stavení

světa 2. pád, č. jedn., r. mužský neživ., vzor: hrad (les)

7 1 1 5 7 4 1
V neděli se obchody otvírají kolem deváté hodiny.

neděli 6. pád, č. jedn., r. ženský, vzor: růže

obchody 1. pád, č. množ., r. mužský neživ., vzor: hrad

hodiny 2. pád, č. jedn., r. ženský, vzor: žena